

حکمت امتحان‌های انبیاء در قرآن کریم

نویسنده:

الهه بابازاده بیدگلی

انتشارات رویش بهاری

(rooyeshebahari)

سرشناسه	: بابازاده بیدگلی، الهه، ۱۳۶۳ -
عنوان و نام پدیدآور	: حکمت امتحان‌های انبیاء در قرآن کریم/ نویسنده الهه بابازاده بیدگلی.
مشخصات نشر	: رویش بهاری، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری	: ۱۵۸ ص؛ ۵/۱۴×۵/۲۱ س.م.
شابک	: ۱ - ۸۳ - ۴۸۷۱ - ۶۲۲ - ۹۷۸.
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
موضوع	: پیامبران در قرآن
موضوع	: Prophets in the Qur'an
موضوع	: امتحان الهی — جنبه‌های قرآنی
موضوع	: Ordeal -- Qur'anic teaching
رده‌بندی کنگره	: BP۱۰۴
رده‌بندی دیویی	: ۲۹۷/۱۵۹
شماره کتاب‌شناسی ملی	: ۹۹۰۵۹۶۵

حکمت امتحان‌های انبیاء در قرآن کریم

عنوان: حکمت امتحان‌های انبیاء در قرآن کریم

نویسنده: الهه بابازاده بیدگلی

طراح جلد: گروه طراحی پلکان

ناشر: رویش بهاری

مدیرتولید: امیر حیدری

شابک: ۱ - ۸۳ - ۴۸۷۱ - ۶۲۲ - ۹۷۸.

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شناسه: ۱۵۲۴

نوبت چاپ: اول پاییز ۱۴۰۳

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

تهران، خیابان انقلاب، پلاک ۱۲۷۸، واحد ۹ - تلفن: ۳۶۶۳۱۳۸۷ - همراه: ۰۹۳۹۸۱۰۵۹۹۳

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
پیشگفتار.....	۷
مقدمه.....	۹

فصل اول

مباحث مقدماتی

معنای حکمت.....	۱۶
معنای امتحان.....	۱۸
واژه‌های مترادف امتحان.....	۲۰
تمحیص.....	۲۰
فتنه.....	۲۰
ابتلا.....	۲۱
بلاء.....	۲۲

فصل دوم

ارکان اساسی و شیوه‌های امتحان

ارکان امتحان.....	۲۵
امتحانکننده.....	۲۵
امتحان شدگان.....	۲۷

- ۱۵- صادقی، هادی، در آمدی بر کلام جدید، چاپ اول، قم: کتاب طه و نشر معارف، ۱۳۸۲ ش.
- ۱۶- صدیق عربانی گیلانی، یوسف، تربیت از نگاه امیرالمؤمنین علی (علیه‌السلام)، چاپ: دوم، قم: انتشارات جام جوان، ۱۳۹۰ هـ.ش.
- ۱۷- طیب، عبدالحسین، أطیب البیان فی تفسیر القرآن، ج ۳، ۵، ۶، ۷، ۹، ج ۱۰، ج ۱۱، تهران: اسلام، ۱۳۷۸ هـ.ش.
- ۱۸- قرائتی، محسن، تفسیر نور، ج ۱۰، چاپ یازدهم، تهران: مرکز فرهنگی درس‌هایی از قرآن، ۱۳۸۳.
- ۱۹- قرشی، علی‌اکبر، قاموس قرآن، ج ۲، ۳، ۷، چاپ پنجم، تهران: دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۷۱ هـ.ش.
- ۲۰- _____، تفسیر احسن الحدیث، ج ۲، ۴، ۵، تهران: بنیاد بعثت، ۱۳۷۷ هـ.ش.
- ۲۱- کاشانی، فتح اله، تفسیر منهج الصادقین فی إلزام المخالفین، ج ۴، ۵، ج ۶، ج ۹، تهران: کتابفروشی محمدحسن علمی، ۱۳۳۶ هـ.ش.
- ۲۲- کریمی، حسینی عباس، تفسیر علیین، چاپ اول، قم: اسوه، ۱۳۸۲ هـ.ش.
- ۲۳- مترجمان، ترجمه مجمع البیان فی تفسیر القرآن، ج ۳، ۴، ۵، ج ۱۱، ج ۱۲، ج ۲۱، تهران: فراهانی، ۱۳۶۰ هـ.ش.
- ۲۴- _____، ترجمه تفسیر جوامع الجامع، ج ۲، ۳، ۵، چاپ دوم، مشهد: بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی، ۱۳۷۷ هـ.ش.
- ۲۵- _____، ترجمه تفسیر طبری، ج ۳، تهران: توس، ۱۳۵۶ هـ.ش.
- ۲۶- _____، تفسیر هدایت، ج ۵، ۱۱، ۱۲، ج ۱۴، ۱۵، ج ۱۶، مشهد: بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان مقدس رضوی، ۱۳۷۷ هـ.ش.
- ۲۷- مجلسی، محمدباقر بن محمدتقی، دوانی، علی، مهدی موعود (ترجمه جلد ۵۱ بحار الأنوار) چاپ بیست و هشتم، تهران: اسلامیه، ۱۳۷۸ هـ.ش.
- ۲۸- محمدی، حمید، مفردات قرآن، بررسی چهل واژه کلیدی قرآن، چاپ ششم، قم: مؤسسه فرهنگی دارالذکر، ۱۳۸۱ ش.
- ۲۹- مصباح یزدی، محمدتقی، اخلاق در قرآن، تحقیق و نگارش محمدحسین اسکندری، ج ۲، چاپ پنجم، قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، ۱۳۹۱.
- ۳۰- مصطفوی حسن، تفسیر روشن، ج ۹، تهران: مرکز نشر کتاب، ۱۳۸۰ هـ.ش.
- ۳۱- مطهری، مرتضی، آشنایی با قرآن، ج ۳، قم: صدرا، ۱۳۷۱ ش.
- ۳۲- _____، یادداشت‌های استاد مطهری، ج ۲، قم: انتشارات صدرا، ۱۳۸۲ هـ.ش.
- ۳۳- _____، بیست گفتار، چاپ هفتم، قم: انتشارات صدرا، ۱۳۸۵ ش.

- ۳۴- مکارم شیرازی و همکاران، ناصر، تفسیر نمونه، ج ۱، ج ۲، ج ۷، ج ۸، ج ۹، ج ۱۰، ج ۱۱، ج ۱۴، ج ۱۵، ج ۱۷، ج ۱۶، ج ۱۸، ج ۲۱، ج ۲۳، ج ۲۵، تهران: دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۷۴ هـ.ش.
- ۳۵- موسوی همدانی، محمدباقر، ترجمه المیزان، ج ۲، ج ۸، ج ۱۰، ج ۱۲، ج ۱۴، ج ۱۵، ج ۱۶، ج ۱۷، ج ۱۸، ج ۱۹، قم: دفتر انتشارات اسلامی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، ۱۳۷۴.
- ۳۶- میبیدی، رشیدالدین، کشف الأسرار و عدة الأبرار، ج ۴، چاپ پنجم، تهران: امیرکبیر، ۱۳۷۱ هـ.ش.
- ۳۷- نجفی خمینی، محمدجواد، تفسیر آسان، ج ۷، ج ۸، ج ۱۲، ج ۱۳، ج ۱۴، ج ۱۶، چاپ اول، تهران: اسلامی، ۱۳۹۸ هـ.ق.
- ۳۸- نراقی، احمد، معراج السعاده، تهران: پیام آزادی، هـ.ش ۱۳۸۴، ص ۵۳.

کتابهای عربی

- ۱- ابن جزى غرناطی، محمد بن احمد، کتاب التسهیل لعلوم التنزیل، ج ۱، چاپ اول، بیروت: دارالارقم بن ابی الارقم، ۱۴۱۶ هـ.ق.
- ۲- ابن طاووس، علی بن موسی، مهج الدعوات و منهج العبادات، مصحح: کرمانی، ابوطالب و محرر: محمدحسن، دار الذخائر، چاپ اول، قم: نشر ۱۴۱۱ هـ.ق.
- ۳- ابن عربی، ابو عبدالله محیی الدین محمد، تفسیر ابن عربی، ج ۱، چاپ اول، بیروت: داراحیاء التراث العربی، ۱۴۱۲ هـ.ق.
- ۴- ابن منظور، محمد بن مکرم، لسان العرب، ج ۱۳، بیروت: دار صادر، ۱۴۱۴ هـ.ق.
- ۵- ابن همام اسکافی، محمد بن همام بن سهیل، التمهیص، محقق/ مصحح: مدرسه امام مهدی (علیه السلام)، چاپ اول، قم: مدرسه الإمام المهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف)، ۱۴۰۴ ق.
- ۶- اربلی، علی بن عیسی، کشف الغمّة فی معرفة الأئمّة ط - القدیمة، مصحح: رسولی محلاتی، هاشم، ج ۲، تبریز: بنی هاشمی، ۱۳۸۱ هـ.ق.
- ۷- بحرانی، هاشم بن سلیمان، البرهان فی تفسیر القرآن، ج ۳، چاپ اول، قم: مؤسسه بعثه، ۱۳۷۴ هـ.ش.
- ۸- بغوی، حسین بن محمود، معالم التنزیل فی تفسیر القرآن، ج ۲، بیروت: دار احیاء التراث العربی، ۱۴۲۰ هـ.ق.
- ۹- پاینده، ابوالقاسم، نهج الفصاحة (مجموعه کلمات قصار حضرت رسول صلی الله علیه و آله)، چاپ: چهارم، تهران: دنیای دانش، ۱۳۸۲ هـ.ش.
- ۱۰- تمیمی آمدی، عبد الواد بن محمد، غررالحکم و دررالکلم، قم: انتشارات دارالکتب الاسلامی، ۱۴۱۰ هـ.ق.
- ۱۱- راغب اصفهانی، ابوالقاسم حسین بن محمد، مفردات فی غریب القرآن، ج ۱،

- بیروت: دارالعلم الشامیه، ۱۴۱۲ هـ.ق.
- ۱۲- زکریا، ابوالحسن احمد بن فارس، معجم مقاییس اللغة لابن الفارس، ج ۲، بیروت: دارالفکر، ۱۳۹۹ هـ.ق.
- ۱۳- زمخشری، محمود، الکشاف عن حقائق غوامض التنزیل، ج ۲، چاپ دوم، بیروت: دارالکتاب العربی، ۱۴۰۷ ق.
- ۱۴- سبزواری نجفی، محمدبن حبیب اله، إرشاد الأذهان إلى تفسیر القرآن، چاپ اول، بیروت: دارالتعارف للمطبوعات، ۱۴۱۹ هـ.ق.
- ۱۵- صادقی تهرانی، محمد، البلاغ فی تفسیر القرآن بالقرآن، چاپ دوم، قم: مؤلف، ۱۴۱۹ هـ.ق.
- ۱۶- طبرسی، فضل بن حسن، مجمع‌البیان فی تفسیرالقرآن، ج ۲، تهران: ناصرخسرو، ۱۳۷۲ هـ.ش.
- ۱۷- _____، مشکاة الأنوار فی غرر الأخبار، چاپ: دوم، نجف: المكتبة الحیدریة، ۱۳۴۴ هـ.ش.
- ۱۸- طریحی، فخرالدین، مجمع‌البحرین، ج ۱، تهران: کتابفروشی مرتضوی، ۱۳۷۵ هـ.ش.
- ۱۹- _____، اوصاف الاشراف، مترجم: سید محمدرضا غیاثی کرمانی، قم: حضور، ۱۳۸۲ هـ.ش.
- ۲۰- عاملی، محمد بن حسن، الجواهر النسیه فی الاحادیث القدسیه، تهران: دهقان، ۱۳۸۰ ش.
- ۲۱- _____، وسائل الشیعة، محقق/ مصحح: مؤسسه آل‌البیت (علیهم‌السلام)، ج ۱۵، چاپ اول، قم: مؤسسه آل‌البیت علیهم‌السلام، ۱۴۰۹ هـ.ق.
- ۲۲- عروسی حویزی، عبد علی بن جمعه، تفسیر نور الثقلین، ج ۲، چاپ ششم، قم: اسماعیلیان، ۱۴۱۵ هـ.ق.
- ۲۳- فاضل مقداد، جلال‌الدین مقداد بن عبدالله، تفسیر کنز الدقائق و بحر الغرائب، ج ۶، اول، تهران: صدرا، ۱۴۱۵ ق.
- ۲۴- فراهیدی، خلیل بن احمد، العین، ج ۸، قم: هجرت، ۱۴۱۰ ق.
- ۲۵- فیض کاشانی، محسن، تفسیر الصافی، ج ۲، چاپ دوم، تهران: صدر، ۱۴۱۵ هـ.ق.
- ۲۶- _____، الأصفی فی تفسیرالقرآن، ج ۱، چاپ اول، قم: دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۴۱۸ ق.
- ۲۷- فیومی، احمد بن محمد، مصباح المنیر، چاپ دوم، قم: نشر، ۱۴۱۴ هـ. ق.
- ۲۸- قاسمی، محمد جمال‌الدین، محاسن التأویل، ج ۶، چاپ اول، بیروت: دارالکتب العلمیه، ۱۴۱۸ هـ.ق.
- ۲۹- قمی، علی بن ابراهیم، تفسیر القمی، تحقیق: موسوی جزایری، ج ۱، چاپ چهارم، قم: دارالکتاب، ۱۳۶۷ هـ.ش.
- ۳۰- کاشانی، فتح اله، زبدة التفاسیر، ج ۳، چاپ اول، قم: بنیاد معارف اسلامی، ۱۴۲۳ هـ.ق.

- ۳۱- _____، تفسیر منهج الصادقین فی الزام المخالفین، ج ۱، چاپ اول، تهران: کتابفروشی محمدحسن علمی، ۱۳۳۶ ش.
- ۳۲- کاشانی، محمد محسن بن شاه مرتضی، الوافی، ج ۲۶، چاپ: اول، اصفهان: کتابخانه امام امیرالمؤمنین علی (علیه السلام)، ۱۴۰۶ هـ.ق.
- ۳۳- کبیر مدنی، علیخان بن احمد، ریاض السالکین فی شرح صحیفه سید الساجدین؛ محقق/ مصحح: محسن، حسینی امینی، ج ۱، ج ۴، چاپ: اول، قم: دفتر انتشارات اسلامی، ۱۴۰۹ هـ.ق.
- ۳۴- کفعمی، ابراهیم بن علی عاملی، المصباح للكفعمی (جنه الأمان الواقیة)، چاپ دوم، قم: دار الرضی زاهدی، ۱۴۰۵ هـ.ق.
- ۳۵- لیشی واسطی، علی بن محمد، عیون الحکم و المواعظ، قم: دارالحديث، ۱۳۷۶ هـ.ش.
- ۳۶- مازندرانی، محمد صالح بن احمد، شرح اصول کافی، محقق/ مصحح: ابوالحسن شعرانی، چاپ اول، تهران: المکتبه الاسلامیه، ۱۳۸۲ هـ.ش.
- ۳۷- مبارک بن محمد، ابن اثیر جزری، النهایة فی غریب الحديث، محقق/ مصحح: محمود محمد، طناحی، ج ۴، چاپ: چهارم، قم: مؤسسه مطبوعاتی اسماعیلیان، ۱۳۶۷ هـ.ش.
- ۳۸- مجلسی، محمدتقی بن مقصود علی، روضه المتقین فی شرح من لایحضره الفقیه (ط - القدیمة)، مصحح: موسوی کرمانی، حسین و اشتیاردی علی پناه، ج ۲، چاپ دوم، قم: مؤسسه فرهنگی اسلامی کوشانبور، ۱۴۰۶ هـ.ق.
- ۳۹- مجلسی، محمد باقر، بحار الأنوار، محقق/ مصحح: جمعی از محققان، ج ۱، چاپ دوم، بیروت: دار إحياء التراث العربی، ۱۴۰۳ هـ.ق.
- ۴۰- مرتضی، عسگری، القرآن الکریم و روایات المدرستین، چاپ دوم، ج ۱، قم: کلیه اصول الدین، ۱۳۷۴ هـ.ش.
- ۴۱- مصطفوی، حسن، التحقیق فی کلمات القرآن الکریم، ج ۲، چاپ اول، تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب، ۱۳۶۰ هـ.ش.
- ۴۲- مغنیه، محمدجواد، تفسیر الکاشف، ج ۴، چاپ اول، تهران: دارالکتب الاسلامیه، ۱۴۲۴ هـ.ق.
- ۴۳- میبیدی، رشیدالدین، کشف الأسرار و عدة الأبرار، ج ۴، چاپ پنجم، تهران: امیرکبیر، ۱۳۷۱ هـ.ش.
- ۴۴- میرزا خسروانی، علیرضا، تفسیر خسروی، ج ۴، چاپ اول، تهران: انتشارات اسلامی، ۱۳۹۰ هـ.ش.
- ۴۵- نوری، حسین بن محمدتقی، مستدرک الوسائل و مستنبط المسائل، محقق/ مصحح: مؤسسه آل البيت علیهم السلام، ج ۱۱، چاپ اول، قم: مؤسسه آل البيت علیهم السلام، ۱۴۰۸ هـ.ق.
- ۴۶- هاشم، بحرانی، البرهان فی تفسیر القرآن، ج ۳، تهران: بنیاد بعثت، ۱۴۱۶ هـ.ق.
- ۴۷- هلالی، سلیم بن قیس، کتاب سلیم بن قیس الهلالی، ۲ جلد، الهادی، قم: چاپ: اول، ۱۴۰۵ ق.

مقالات

- ۱- احمدی، رسول اعظم (صلی‌الله علیه و آله و سلم) کام‌ترین الگو برای بشریت، مجله علمی - فرهنگی، ش ۹۴۱، ۳۵۶، ۱۳۹۳ هـ.ش.
- ۲- آل بویه، طاهره، یزدی، شیما، دریاباری، فاطمه، ارتباط انسان با خود، نامه جامعه، شماره ۵۹، ۱۳۸۸ هـ.ش.
- ۳- حسین‌خانی نایینی، هادی، روش تربیتی یادآوری نعمت‌ها، معرفت شماره ۱۳۰، ۱۳۸۷ هـ.ش.
- ۴- موحدی، مرتضی، فلسفه‌ی آفرینش انسان از دیدگاه قرآن، نشریه پاسدار اسلام، ش ۲۶۱، ۱۳۸۲ هـ.ش.
- ۵- یعقوبی سورکی، علیرضا، خودباختگی و توکل بر خدا از منظر قرآن کریم، نشریه معارف اسلامی، ش ۲۰، ۱۳۹۱ هـ.ش.